

**In Hoc Libello Pontificii Ora||toris continetur legatio, in
co[n]uentu Noremburgensi,|| Anno. M. D. xxij. inchoato,
sequenti vero finito ex-||posita, vna cum instructione ab
eodem legato|| ...**

Hadrian <VI., Papst>

Noremburgæ, 1523

VD16 K 320

17 Qvo Pacto Svb Praetextv Familiaritatis Papalis curiæ, multorum Beneficiorum per Curti sanos impugnetur collatio, etiamsi possessores illorum longe ante hac talibus fuerint beneficijs inuestiti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65406)

Item & tum Curtifanis, cæterisq; vt prædictum est, in ha- 15
bilibus personis, per sedem apostolicam vacantia, collata
sunt, officia ac beneficia, cum familiares sanct. suæ, aut qui
curiæ seruirent, vel in anno, quod vocant, Iubileo, inter eun-
dum Romam, aut etiam Romæ agētes, mortem oppetiissent,
tanq; si beneficia hæc sedi apostolicæ essent commissa, recte
atq; feudorum collatio committitur. Nec consideratur a Pon-
tificia sanctitate, talia beneficia vel officia de iure patronas
tus sint, necne, per quod ecclesiastici & laici patroni feuda-
tarij denuo etiã iure suo patronatus Ordinario, priuati sunt
& spoliati.

Quin etiam aliquãdo, quum ij qui bonis, aut multis præ- 16
diti sunt beneficijs, Romam veniunt, a Curialibus Cardina-
lium tanq; officij gratia ad mensam inuitantur dominorum
suorum, inde clam adhibentur testes & notarius, quorum in-
teruentu conficiuntur instrumenta, quibus cum suo tempore
probari possit, tales fuisse Curiales Cardinalium, ac ideo
beneficia eorum esse in perpetuũ affecta, q; doli ac fraudis
res hæc sit plena, vnusquisq; bonus facile perpẽdere potest.

QVO PACTO SVB PRÆTEXTV FAMI-
liaritatis Papalis curiæ, multorum Beneficiorum per Curti-
fanos impugnetur collatio, etiamsi possessores illorum lon-
ge antehac talibus fuerint beneficijs inuestiti.

Nec minus & illud suetum huc vsq; fuit, vt vltra prædi- 17
cta omnia quorundam magni pensu Beneficiorum, sub no-
mine officialium vel familiarium Papæ & curiæ papalis, per
idiotas & alioqui inhabiles personas sit impugnata colla-
tio, ac per illos conatũ, tentatumq;, si quo modo fieri posset,
vt beneficia hæc in Cõmendas seu Prouisiones: ita enim ipsi
vocant, vertere, ac censibus annuis obnoxia reddere queant,
hinc prætendentes, regressus, reseruaciones, pensiones, &
plura alia incompatibilia, sibi in his competere. Quibus re-

B ij

chnis ac dolis malis, beneficia illa penitus exiguntur, enervantur, attenuanturque, cum perpetuo Romanae curiae pensionibus annuis seruiunt, fitque, ut Germanorum utcumque habilitium, nemo unquam ad haec aspirare possit.

18 Item obuiam veniunt & tum Germanis non ferenda a Curtisanis onera. Ita enim per Germaniam subtili ingenio beneficia venantur, ut conentur viris presbyteris aetate & integritate vitae spectabilibus, qui beneficia sua absque omni controversia, iusto titulo, & bona fide, multos iam annos quiete possederant, in longeva possessione negocium facere, possessionem interturbare, ad Romanam curiam personaliter ut compareant, in ius vocare, ac mille alijs artibus ita eos adigere, ut transactiones quantumuis iniquas, inire necessum habeant, modo supremos hos annos quiete agere velint. Coguntur enim hoc quo dictum est modo a Curtisanis ad pensiones annuas, reseruata, & id genus alias praestationes. Atque hoc agunt Curtisani nebulones, non propria, ut ferunt, auctoritate, sed Romanorum suorum statutorum, ac regularum, quas vocant, Cancellarię. Quę constitutiões omnes quotidie pro libidine Curtisanorum finguntur, ac refinguntur, cum derogatur prioribus non admodum, ut videbatur, equis, & ferunt iniquiores. Qua re nedum senio confectis beneficiorum possessoribus harum decipularum atque fraudum rudibus, sed & beneficiorum collatoribus imponunt mille instructi dolis Curtisani. Nam etsi possidens beneficium presbyter, cum Curtisano litigatore fictitio, non transigat, tamen ita sibi litem facit praestigiator ille Curtisanus, ut si pendente efficta hac controversia, moriatur, beneficii ut praedictum est litigiosi possessor, quod dehinc continuo litem faciens, neglecto collatoris ordinario iure, in possessionem eius beneficii mittatur. Eapropter denuo atque iterum Sa. Ro. Imperij Status iustas sanctitati apostolicę fundunt preces, velit enumerata omnia Curtisanorum importabilia onera emendas